

A Közös Agrárpolitika reformja a Lehet Más a Politika szemszögéből

Szabó Rebeka

LMP, Mezőgazdasági bizottság

**KAP REFORM 2014-2020 – AGRÁRGAZDASÁGI KIHÍVÁSOK -
VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM**

A KAP jelentősége

Egy ideális világban...

- a gazdálkodók nem függenének a támogatásoktól, mert valódi értéke lenne a termékeknek, és a haszon a termelőknél maradna
- nem lenne szükség két pillérre, ahol a második részben az első káros hatásait próbálja kiküszöbölni
- a támogatásokat annak alapján osztanák el, hogy mennyiben járul hozzá termelő a fenntartható élelmiszer termeléshez. Nem volna támogatható a természeti környezetre vagy a társadalomra negatív hatású tájhasználat.

Jelenleg a támogatásokra szükség van, ami egyben lehetőség is arra, hogy közösségi erőforrásokból olyan minőségi és környezetkímélő élelmiszertermelést támogassunk, ami tájba illő, ami munkahelyeket teremt, hozzájárul a történelmi és kulturális örökség megőrzéséhez, a vidék népességmegtartó képességének növeléséhez, biztosítja az élelmiszer önrendelkezést.

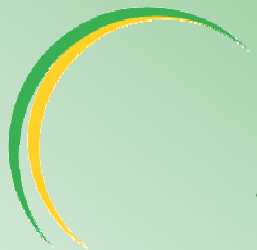

A jelenlegi KAP problémái

- a legnagyobb gazdaságokat támogatja, pazarlóan bánik a közpénzzel
- nem gátolta meg a családi gazdaságok számának csökkenését (legalacsonyabb támogatható egység, kelet-nyugat különbségek)
- alig ösztönöz a fenntarthatóbb gazdálkodásra: a néhány agrár-környezetvédelmi komponens csak kiegészítés, ahelyett, hogy a tájat kímélő gazdálkodási feltételek mindent áthatnának
- nagy kárt okoz a fejlődő világban, egyrészt az exporttámogatásokkal (dömpingáron tud exportálni), másrészt a takarmányok importjával (erdőirtás, land grabbing)

A 2013 utáni KAP zöldítése

Területalapú támogatások 30 %-a

1. Diverzifikálás: legalább három különböző szántóföldi növény, egyik területaránya sem mehet 70 százalék fölé, 3 ha-nál nagyobb birtokon
(Mo. 2 növény, 10 ha)
2. Ökológiai célterület a gazdaság min. 7 százalékán (pl. erdősáv, fás liget) (Mo. ezt csökkentené)
3. Meglévő állandó legelők fenntartása, legfeljebb az 5 százalékukon változtatható meg a földhasználat.

Támogatás felső szintjének degresszív korlátozása
(*capping*)

2013 után – de elég zöld-e?

- **Van diverzifikálás, de nincs kötelező vetésforgó:** növényvédőszer-függőség csökkentése, talajtermékenység nő (műtrágya használat), vadon élő állatok, fehérje-takarmányok
- Nincs konkrét intézkedési javaslat az **árak és az agrárpiacok** stabilizálására (pl. tejkvóta helyett)
- Nem szorítja vissza az **iparszerű állattenyésztést**, ami környezeti, munkahely teremtési és állatjóléti szempontból is nagyon káros
- **gyepterület** lehet, amit 5 évente szántanak és újravetnek
- Általánosságban: nem garantálja a **biológiai sokféleség**, az emberi egészség és az éghajlat megfelelő védelmét (Pillér I. 70%-a környezetszennyező tájhasználatot támogat)

Aktuális viták az EP-ben – csak zöldrefestés?

- Agrárkutatások támogatása: Horizon 2020 program, 4,5 milliárd EUR. Nagyipari mezőgazdaság lobbinyomása (bioeconomy) a fenntartható agráriumot célzó kutatás rovására
- Kisgazdaságok egyszerűsített támogatása opcionális lehet, és támogathatja a gazdálkodás feladását
- Capping mértéke?
- Ökológiai célú terület: kisméretű farmok mentesítése, részben regionális, többféle terület
- Állandó legelő (gyep) definíciója, fáslegelő, HNV farming elismerése (extenzív, természetközeli élőhelyek, mozaikosság)

Milyen változásokat szeretne az LMP?

- Komplex vidékfejlesztési szemlélet legyen a domináns: fele arányú megoszlás a két pillér között, és a vidékfejlesztési legyen automatikus, egyszerűbb, magasabb bizottsági társfinanszírozással (1-es pillér rovására). Ne lehessen átcsoportosítani a 2-es pillérről az 1-esre.
- Radikálisabb „capping”: egyénre, érdekeltségre, illetve üzemre szabott felső határ – Magyarországon több, mint évi 10 Mrd támogatás jut a 3 legnagyobb cégcsoportnak
- Legyen kötelező vetésforgó
- Exporttámogatások fokozatos csökkentése
- Magas természetességű, legeltető gazdálkodás támogatása, regionális különbségek
- A területalapú támogatás mellett munkahely-alapú (bérkiegészítés) támogatás legyen: a sok embert helyben foglalkoztató üzemeknek

Milyen változásokat szeretne az LMP?

- A jelenlegi magyar álláspont felülvizsgálata – ne próbáljuk gyengíteni a zöldségi kritériumokat pusztán pénzügyi szempontok miatt (ökológiai célterület is lehet hasznos!). Magyarország érdeke is, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsünk a környezetkímélő gazdálkodási formáknak.
- Egységes (CSF), közösségi (Leader) alapú célzott vidékfejlesztés
- A támogatásokért folyó versenynek a természeti környezet és az emberi élettér megőrzésében közvetlenül érdekelt helyi közösségek és a családi gazdaságok legyenek a nyertesei.

**Köszönöm
a figyelmet**